

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรม ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ : กรณีศึกษาบ้านนาแก เมืองคูนคำ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ผู้วิจัย	อุไรพร ตุนาลม
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย
ปริญญา	ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และแนวทางการเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ 2) สร้างรูปแบบการเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบ คือ เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบและเยาวชน บ้านนาแก เมืองคูนคำ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบความรู้ แบบวัดความตระหนักและแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการของเยาวชนและเกษตรกร 1) ด้านความรู้ เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบว่า ทั้ง 2 กลุ่มประเมินตนเองว่ามีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง เยาวชนต้องการพัฒนาความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านความตระหนักการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบว่า เยาวชนมีความตระหนักอยู่ในระดับน้อย ส่วนเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบว่า เยาวชนประเมินตนเอง

มีพฤติกรรมที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ
แนวทางการพัฒนา พบว่า ทั้งเยาวชนและเกษตรกรเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ
ยกเว้น รายการเกี่ยวกับการให้เกียรติความรู้ผ่านเสียงตามสาย เกษตรกรเห็นด้วยอยู่ใน
ระดับมาก

2. รูปแบบที่สร้างขึ้นมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก
และพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ
บ้านนาทาง เมืองขุนค้ำ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ จัดอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ จัดทำคู่มือการใช้
สารเคมีกำจัดศัตรูพืช สำหรับครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบเพื่อไว้ศึกษาด้วยตนเอง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า

3.1 ทั้งเยาวชนและเกษตรกรมีความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรม
การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ทั้งเยาวชนและเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
โครงการอบรมการเสริมสร้างความรู้และความตระหนักในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ของเยาวชนและเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ การเสริมสร้างความรู้ ความตระหนักและพฤติกรรม การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ

TITLE	Enhancement of Knowledge, Awareness, and Behavior of Using Chemical Pesticides in the Household of Tobacco Farmers: The Case Study of Ban Nakang Village, Khounkham District, Khammouane Province, Lao People's Democratic Republic
AUTHOR	Oulayphone Tounalom
ADVISOR	Asst. Prof. Dr. Sumran Gumjudpai
DEGREE	M.A. (Development Strategy)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2016

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate the current state, need and way of enhancing knowledge, awareness and behavior of using chemical pesticides in the household of farmers who grew tobacco, 2) to create a model to enhance knowledge, awareness and behavior of using chemical pesticides among the tobacco farmers in their household, and 3) to examine the results of implementing the model to enhance knowledge, awareness, and behavior of using chemical pesticides among the tobacco farmers. The target group for experiment in using the model was tobacco farmers and the youth in Ban Nakang village, Khounkham district, Khammouane province, Lao PDR totaling 40 people. The instruments used in data collection were an interview guide, a questionnaire, a test, and a form for measuring awareness. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The findings of study were as follows:

1. The current state and need of the youth and farmers showed as follows: 1) In the aspect of knowledge about using chemical pesticides, both the youth and farmers assessed their own knowledge at moderate level; the youth needed to be developed in knowledge at moderate level, while the farmers needed at the highest level. 2) In the aspect of awareness in using chemical pesticides, the youth had their

awareness at low level; while the farmers at moderate level. And 3) in the aspect of appropriate behavior in using chemical pesticides, the youth assessed themselves that they had their appropriate behavior at moderate level, and the farmers at moderate level too. As for the ways to the development, it was found that both the youth and farmers agreed with them for every particular at the highest level; except the particular in giving a bit of knowledge through the wire broadcasting, the farmers agreed with it at high level.

2. The created model aiming to enhance knowledge, awareness, and behavior in using chemical pesticides by the household of tobacco farmers in Ban Nakang village, Khounkham district, Khammouane province, Lao PDR consisted of essential activities such as training both theoretical and practical, and producing a manual of using chemical pesticides for study by members of the household of tobacco farmers themselves.

3. The results of experiment in using the model showed the following:

3.1 Both the youth and farmers had significantly higher knowledge, awareness and behavior of using chemical pesticides after implementation of the model than those before the treatment at the .01 level.

3.2 Both the youth and tobacco farmers were satisfied as a whole with their participation in activities of the training project for enhancing their knowledge and awareness of using chemical pesticides at highest level.

Keywords: Enhancing Knowledge, Awareness and Behavior, Using Chemical Pesticides, Household of Tobacco Farmers